

Monumentnummer*: 516158

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 30 juli 2001
Kadaster deel/nr 82994/65

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Kinderdijk Molenlanden Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Kinderdijk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Nieuw-Lekkerland A 5776

Omschrijving**

Inleiding

KERK van de Nederlands Hervormde Gemeente van het type zaalkerk. De kerk is ontworpen in 1916 door architect Jan Wils en uitgevoerd in 1923-`24 in Expressionistische bouwstijl met duidelijke invloeden van F.L. Wright. Wils was, evenals J.J.P. Oud en R. van 't Hoff een van de architecten uit De Stijl die zich met name lieten inspireren door Wright. De glas-in-lood ramen zijn wellicht naar ontwerp van T. van Doesburg of van een stijlverwant.

De kerk is tegen de Lekdijk gebouwd aan de buitendijkse zijde. De hoge klokkentoren markeert de lokatie van de kerk in de bocht van de dijk vlak bij de nabijgelegen dorpskern.

NB In 1966 is de kerk deels aangepast: het orgel is verwijderd, de helling is uit de vloer gehaald, het bankenplan is veranderd en preekgestoelte en avondmaaltafel zijn vernieuwd. In 1997 is het voegwerk vernieuwd (platvol).

Omschrijving

De kerk is vanuit een rechthoekige plattegrond opgetrokken in gele baksteen vanaf een uitgemetselde plint. Halverwege de zijgevel (zuid) een hoog opgaande klokkentoren die binnen de rechthoekige plattegrond van de kerk valt. De ligging aan de dijk geeft aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

noordzijde een onderverdieping. Het gehele pand heeft een zadeldak waarvan de nokrichting parallel aan de dijk loopt. Dakbedekking met rode romaanse pannen. De klokkentoren heeft een zadeldakje waarvan de nokrichting haaks op de langsgevel staat.

Aan beide langsgevels een vooruitspringend gevelvlak dat door uitstekende lisenen in drie traveën is verdeeld elk beëindigd door een steekkap. Vanaf de toren loopt over de bouwgrens een meterhoge vrijstaande gemetselde muur naar de achtergevel. Aan de kopse zijden puntgevels met natuurstenen schouderstukken. De muuropeningen worden afgesloten door rollagen.

De symmetrische voorgevel (west) heeft in het midden een uitgebouwd entreeportaal onder een smal schilddak. Voor de dubbele deuren drie gemetselde traptreden met gemetselde balustrades en betegeld bordes; korte houten luifel boven de ingang. Aan weerszijden van het portaal een liggend raam, boven het portaal een negenruits raam.

De rechtergevel (zuid) ligt langs de Molenweg. Rechts van de toren ligt de gevel iets terug zodat de dakkap oversteekt. Tussen de lisenen, per travee, een meerruitsvenster met glas-in-lood ramen. Rondom de vensters een teruggemetselde omlijsting die doorloopt in de hoeken. Boven het meerruitsvenster een smal, liggend venster. De vierkante toren bestaat uit vijf geledingen met op de begane grond een entreepartij met dubbele deuren aan een trap met geflankeerd door gemetselde muurtjes. Op de zuid-west hoek van de toren is een risalerend gevelvlak met op het hoogste punt een wijzerplaat; daarboven in alle zijden galmgaten. De toren wordt geleed door dubbele, gehoekte natuurstenen cordonlijsten met ertussen bij de hoeken kleine trapaampjes. Boven de deuren van de toren een zandstenen cordonlijst die doorloopt naar de achtergevel. Deze lijst vormt de bovendorpel van diverse staande en vierkante gevelopeningen in de zij- en achtergevel. Boven deze lijst nog een aantal horizontale raamstroken.

De achtergevel (oost) heeft rechts een achterdeur. Links een terugliggend blind geveldeel met slechts een achterdeur en op de verdieping een klein raam.

De onderverdieping van de noordelijke zijgevel heeft geen gevelopeningen en is iets uitgemetseld. Bij het hogere geveldeel, net als in de zuidgevel, vier lisenen die de gehele gevelhoogte beslaan.

In het interieur is ondermeer van belang de kapconstructie met houten spanten met kreupele stijlen en blokkelen. Glas-in-loodramen in de langsgevels van de kerk in de stijl van De Stijl. Tweeklaviers mechanisch orgel gebouwd door de firma Van Dam in 1867 voor de hervormde kerk van Gorredijk. In 1967 werd het orgel verkocht naar Kinderdijk, waar het is geplaatst door Will Boegem. In 1983 voerde Flentrop een restauratie uit. De oorspronkelijke staat van 1867 werd daarbij geheel hersteld.

Waardering

De kerk is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als representatief voorbeeld van een N.H. kerk met een bijzondere dijkligging aan de Lek.

De kerk is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als onderdeel van het oeuvre van Jan Wils, bekend Nederlands architect uit De Stijl met een belangrijke rol in de vooroorlogse architectuurgeschiedenis. En vanwege de expressionistische bouwstijl in samenhang met de glas-in-loodramen in de stijl van De Stijl.

De kerk is wat betreft het exterieur gaaf in hoofdvorm en materiaalgebruik en bezit een speciale kapconstructie.

De kerk is van stedenbouwkundig belang als onderdeel van de bebouwing langs de dijk. Met name de hoge toren markeert de situering van het dorp langs de Noord.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk